

» At skulle kravle op i masten. Det kommer aldrig til at ske, tænkte jeg. Men pludselig var jeg der, og nu er det den fedeste tjans om bord.«

Marie Skydsgaard – elev på Georg Stage

MÅSKE dine kommende kolleger

Georg Stage

Tag de unges mobiltelefoner, giv dem opgaver alle døgnets timer og lad dem leve tæt sammen på et skib, som både er deres hjem, deres arbejdsplads og deres skole. Lyder det som opskriften på en succeshistorie i 2017?

Søfolk med faglig stolthed

Hvert år søger mellem 150 og 200 unge på 17 til 23 år om en af de 63 pladser på årets togt med Georg Stage. Ifølge Undervisningsministeriet er 99 procent af de unge i gang med job eller uddannelse efter et togt. Så direktøren for Georg Stage Stiftelsen, Asser Amdisen, betegner uddannelsen som en succes. Det svarer han Søfartens Ledere, som begræder det faldende antal ansøgere til de maritime uddannelser på bachelorniveau og til skibsførere.

Det er midt i august, og Georg Stage er ved at blive rigget af som en del af uddannelsen. Eleverne er travlt beskæftigede med at skille dele af skibet ad, så de kan blive renoverede og fortsat bruges.

- På et skib afhænger alt af, at man kan klare sig selv. De unge er begejstrede for, at det er muligt at reparere alting. De er vant til, at man smider ting væk, som går i stykker. De opdager, at de kan bruge deres hænder og er overraskede over, hvor meget de selv kan, forklarer Helle Barner Jespersen.

Hun genopfrisker mottoet om, at som sømand kan man alt, ellers må man lære det.

Forskellighed er styrke

Helle er overstyrmand på Georg Stage og har ansvar for at lede og fordele arbejdet for elever og ti besætningsmedlemmer. Hendes særlige udfordring er, at skibet både skal

kunne sejle og fungere som en skole, hvor alle elever lærer de nødvendige færdigheder.

- På dækket svarer det til halvanden kvadratmeter til hver person, derfor er planlægning vigtigt, så man ikke træder hinanden over tæerne, konstaterer hun med et smil.

Georg Stage sammensætter en besætning med udgangspunkt i elevernes forskellighed. En tredjedel er piger, og hver landsdel er repræsenteret med en tredjedel. En tredjedel har afsluttet gymnasiet, mens andre er færdige med folkeskolen.

- Et skibs styrke er dens forskellighed. Det er et lille samfund, hvor alle skal lære at hjælpe hinanden, siger Helle.

Udgangspunktet for alle eleverne er, at de møder en hel ny og anderledes verden om bord.

På skibet har alting et andet navn, og der gælder andre regler. I folkeskolen kunne man ignorere sin lærer, stille spørgsmål til det, de forklarede eller være ligeglad. På skibet klarer man sig kun, hvis en fortæller, hvad man skal gøre. Som elev er man nødt til at være åben og lytte. Det handler ikke kun om, at eleverne selv skal tilegne sig ny viden. De skal også lære at tage ansvar for deres sidemand. Det illustrerer Helle med et eksempel:

- Vi har 217 tovender ombord. Du kan ikke hale i en tovende, uden en anden slipper i den anden ende. Det kan godt være, at du kender dine tovender, men hvis din sidemand ikke har styr på sine tovender, er det ikke den rigtige tovende, der bliver løsnet.

Faglig stolthed

Målet med undervisningen er at give eleverne faglig stolthed, at de lærer at tage ansvar og bliver gode kolleger.

- Det er utroligt at se den forskel, der sker på 21 uger. De har lært, at det er naturligt at hjælpe hinanden, siger hun og forklarer:
- Vi behandler eleverne forskelligt for, at vi kan behandle dem ens. For de er ikke ens. En har mere overskud end en anden. Den, der har mest overskud, skal give mere til fællesskabet. Sådan er det i samfundet, og sådan er det også her.

Nødvendigt med jobs

Helle oplyser, at cirka 60 procent sejler efter et togt. Men hun understreger, at det kommer an på, om de kan finde et job, som passer til dem. Førhen handlede drømmen om livet som sømand ofte om eventyret og at opleve verden. Men det har ændret sig.

- I dag er de unge mere inspirerede af selve det faglige i at sejle. De er ikke naive og tror, de kan opleve hele verden, mens de tjener penge på at sejle, siger Helle.

Ud over håndværket handler det om livstilen, hvor man i en periode arbejder intensivt, men uden at stresse over indkøb og madlavning og andre perioder, hvor man er hjemme og har mere overskud.

- Man lever i en boble, hvor det handler om at få skibet til at fungere. Det er ikke mere simpelt, men det er et mere enkelt liv om bord, mener hun.

Tyve år som overstyrmand

Helle Barner Jespersen var en af de første piger på Georg Stage.

Egentlig skulle Helle Barner Jespersen være sygeplejerske, og hun var optaget på uddannelsen på Rigshospitalet. Men i 1981 blev det endelig muligt for piger at komme ud at sejle med Georg Stage, så året efter besluttede hun sig for Georg Stage i stedet for sygeplejestudiet.

Efter otte måneder om bord var hun bidt af livet til søs, og efter Georg Stage tog hun hyre på en coaster og senere som matros på sejlskibe. Dengang blev hun også medlem af Sømændenes Forbund. I 1990 blev hun uddannet på navigations-

skolen. Da hun senere blev gravid, fik hun hyre på havnerundfarten i Københavns Havn og på flyvebådene til Malmø. I 1997 begyndte hun på Georg Stage.

Familielivet

Med en søn på dengang tre et halvt år, måtte hun overveje, hvad de lange togter ville betyde for familielivet.

- Jeg betingede mig, at min søn måtte komme med om bord i sine sommerferier. Eleverne hjalp med at passe på ham, og det var sjovt, husker hun.

Som barn var det hendes egen far, der som sømand var væk et halvt år ad gangen. Men det oplevede hun ikke som et afsavn

- Når han var hjemme, var han 100 procent nærværende, og han var der for os. Jeg synes heller ikke, min søn har lidt afsavn, vurderer Helle.

Livet til søs har i hvert fald ikke afskrækket ham, for i dag sejler han selv.

Helle kunne i år fejre sit 20 års jubilæum som overstyrmand på Georg Stage.

Ebbe er ved at skille delene ad, inden de bliver sandslebet.

Drømmer om træskibe

Den 21-årige Ebbe Kiils far er sømand, og siden Ebbe var otte år, er ideen om at komme ud at sejle med Georg Stage vokset, indtil han blev optaget på dette års togt. Og nu er han helt vild med at sejle.

- I starten troede jeg ikke, at jeg også skulle sejle bagefter. Men nu vil jeg gerne. Jeg vil helst sejle med et træskib, men det er svært at komme ind på, konstaterer Ebbe.

I første omgang kommer han dog til at sejle et træskib, da han i septem-

ber sammen med fire kammerater deltager i kapsejladsen Limfjorden Rundt på en "slup" ejet af Nationalmuseet.

- Jeg drømmer både om at rejse og om at sejle. Det må gerne være en kombination af de to ting. Sådan vil jeg gerne leve i et stykke tid, fortæller han.

Det bedste ved togtet med Georg Stage er, at han får en uddannelse og samtidig har fået gode venner og fede oplevelser.

- Jeg har lært at holde ekstra ud, når det har været hårdt. Nogle gange orker man ikke, men så giver man den en ekstra skalle, og så lykkes det.

Derudover har han lært noget ved at leve tæt sammen med 40 mennesker. Han ved endnu ikke præcis hvad, han har lært, men han er sikker på, at det er en erfaring, som vil komme til at betyde noget for ham i fremtiden.

Mere end et eventyr

- Vi er én organisme, konstaterer den 21-årige Tine Romby.

Hun taler om det fællesskab, der er vokset frem under togtet med Georg Stage. Og de kontraster hun og de andre har gennemlevet undervejs. Det ene øjeblik er de superlykkelige og det næste, har de hovedet helt nede i rendestenen.

- Der har været nogle interessante konflikter om bord, som vi har skullet løse. For mig har det været en personlig udvikling. Jeg er blevet klog både fagligt og personligt, forklarer hun.

Først og fremmest har hun fundet ud af, at hun er vild med at sejle, og så er hun også blevet klar over, at hun vil arbejde med håndværk.

- Togtet er meget mere end et eventyr. Det har givet mig en faglig viden. Alle fag har været spændende, siger Tine.

Som ung kvinde er hun klar over, at et job i søfarten ikke er så almindeligt for kvinder.

- Man får hele tiden at vide, at det er svært for piger. Men her på skibet har vi mødt nogle megaseje og stærke kvinder. De har bevist, at man som kvinde sagtens kan sejle, man skal kæmpe for det.

Da hun også er fascineret af håndværk, overvejer hun at tage en uddannelse som smed. Hvis hun er god til at svejse, kan det opveje, at hun ikke er så fysisk stærk som en mand. Men først skal opholdet på Georg Stage gøres færdig, og så skal hun lande på jorden igen.

- Hvis jeg ikke skal sejle med det samme, skal jeg det i hvert fald på et tidspunkt. Jeg vil gerne bruge de ting, jeg har lært, siger hun.

Fællesskabet blomstrer

Om vinteren ligger Georg Stage tæt ved bedsteforældrene til den 20-årige Marie Skydsgaard. Så gennem årene har hun været forbi og hilse på skibet og drømt om selv at blive en del af det. Efter gymnasiet ville hun gerne lave noget praktisk og mere fysisk arbejde.

- Jeg er megaglad for togtet med Georg Stage. Det har givet mig blod på tanden. Det bedste har været min egen udvikling og at se folk omkring mig udvikle sig samt at gøre ting, jeg aldrig ville have drømt om at gøre, fortæller Marie.

Som pige har hun ikke tænkt så meget over, om hun arbejdede sammen med en mand eller en kvinde. Hun synes, det har været meget kønsneutralt.

I starten af togtet oplevede hun mange konflikter mellem eleverne, men det ændrede sig undervejs.

- Nu oplever jeg, at folk tager sin tørn. Vores fællesskab blomstrer. Man behøver ikke at sige til hinanden, hvad de skal ordne. Også når det handler om at gøre rent på toiletterne, understreger hun.

Hun forklarer, at der blandt eleverne er kommet en accept af, at når man har mere overskud, så kan man også klare mere. Og så hjælper man.

På tidspunktet for interviewet mangler hun endnu to uger af sin uddannelse på Georg Stage. Lige nu handler det for hende om at leve fra dag til dag. Først bagefter vil hun tage stilling til sin fremtid.

- Jeg skal klart ud at sejle. Jeg overvejer også, om jeg kan komme til at arbejde på et værft vinteren over. Jeg synes, vi lærer meget om håndværket lige nu, siger Marie.

Marie og Tine er enige om, at brandvagten om natten er det kedeligste. Men det ville være så surt, hvis man blev husket som hende, hvor der kom ild under hendes vagt.